

آیین‌نامه هدفمندسازی رساله‌های دوره دکتری در رشته‌های علوم انسانی و هنر

تاریخ تصویب	تاریخ ابلاغ	شماره نامه ابلاغ
۱۳۹۱/۰۲/۰۴	۱۳۹۱/۰۲/۰۴	۳/۲۰۹۹۴

۱- مقدمه:

دوره دکتری برای تحقق اهداف مهمی راه اندازی شده است. یکی از اهداف مهم این دوره انجام پژوهشی اصیل در قالب رساله‌های دکتری است که به پیشرفت علم کمک کند و دستاوردهای تازه‌ای به همراه داشته باشد. نیاز جدی کشور به پژوهش‌های اصیل و هدفمند بویژه در علوم انسانی و هنر و ضرورت تحول و ارتقاء علوم انسانی و هنر ایجاب می‌کند که از دوره‌های دکتری به عنوان یک فرصت مطلوب و پر ظرفیت برای تحقق اهداف نظام آموزش عالی بهره کامل برد. برای انجام این مهم ضروری است رساله‌های دکتری متناسب با اولویت‌ها، راهبردها و راهکارهای پیش‌بینی شده در اسناد بالا دست در حوزه علوم انسانی بطور هدفمند تدوین شود.

بررسی رساله‌ها در دوره دکتری رشته‌های علوم انسانی نشان می‌دهد که به سبب وجود موانعی از این فرصت-های پژوهشی بهره کامل برده نمی‌شود. این آیین‌نامه برای ارتقاء و هدفمند کردن رساله‌های دوره دکتری در رشته-های علوم انسانی تدوین شده است.

در این آیین‌نامه کلیه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی که در آنها دوره دکتری رشته علوم انسانی و هنر دایر می‌باشد به اختصار "موسسه" نامیده می‌شود.

۲- موانع

- ۱-۲- متناسب نبودن موضوع رساله‌های با اولویت‌ها، راهبردها و راهکارهای اسناد بالا دست نظام جمهوری اسلامی ایران.
- ۲-۲- پراکندگی موضوع رساله‌ها
- ۳-۲- متناسب نبودن با نیازهای جامعه
- ۴-۲- تخصصی نبودن پژوهش‌ها و فعالیت‌های علمی در بعضی از رشته‌های علوم انسانی
- ۵-۲- متناسب نبودن برنامه‌های درسی دوره دکتری با اهداف مذکور.
- ۶-۲- نامناسب بودن شیوه‌های پذیرش دانشجویان دکتری

۳- راهبردها و اولویت‌ها

- ۱-۳- تعیین مرزهای دانش و استانداردهای علمی در سطح ملی و بین‌المللی در هر رشته تحصیلی برای تولید علم و عبور از مرزهای دانش
- ۲-۳- تعیین نیازهای ملی و بین‌المللی در هر رشته تحصیلی برای متناسب ساختن تحقیقات برای پاسخگویی به آنها
- ۳-۳- بررسی و تعیین شیوه‌های بومی سازی و ارزش‌مداری در هر رشته تحصیلی برای نظریه‌پردازی و گشودن افق‌های جدید دانشی با تکیه بر فرهنگ اسلامی - ایرانی

۴- نحوه اجرا

- معاون پژوهش و فناوری موسسه مسئولیت اجرای آیین‌نامه و نظارت بر آن را به شرح ذیل عهده‌دار می‌باشند:
- ۱- کمیته هدفمندی‌سازی رساله‌های دکتری علوم انسانی و هنر زیر نظر معاون پژوهش و فناوری موسسه تشکیل شود.
 - ۲- راهبردها، اولویت‌ها و راهکارهای اصلی علم و فناوری موجود در استاد بالا دستی نظام در حوزه علوم انسانی و هنر تبیین و به گروه‌های آموزشی اعلام شود.
 - ۳- گروه آموزشی موظف است اولویت‌های پژوهش و فناوری اصلی مرتبط با فعالیت‌های گروه را بر اساس سند چشم‌انداز، نقشه جامع علمی کشور و برنامه پنج ساله نیازهای ملی و بین‌المللی تعیین و به شرح ذیل عمل نماید:
تبصره: اولویت‌ها حداقل در سه زمینه تخصصی تعریف شده باشند.
 - ۳-۱- اهداف پژوهش و فناوری در هر یک از اولویت‌های مذکور تعریف شوند.
 - ۳-۲- اهداف و اولویت‌های پژوهش و فناوری کوتاه و بلند مدت در هر رشته تحصیلی تعیین گردد.
 - ۳-۳- در رشته‌هایی که فعالیت‌ها و پژوهش‌ها در حوزه‌های تخصصی مرزبندی نشده است زمینه‌های تخصصی تعریف و تعیین شوند.
 - ۳-۴- مدیر گروه موظف است با همکاری اعضای هیات علمی برنامه جامع گروه را در چارچوب اولویت‌های تعیین شده، تدوین و پس از تصویب شورای گروه، به شورای دانشکده ارسال و رئیس دانشکده پس از تایید شورای دانشکده برنامه گروه را به کمیته مذکور ارسال نماید.
 - ۳-۵- موضوع رساله‌های دکتری بگونه‌ای تعیین شوند که هر یک از رساله‌ها بتواند بخشی از اولویت‌ها و اهداف تعیین شده در برنامه جامع گروه آموزشی را محقق سازد.
 - ۴- معاون پژوهش و فناوری موسسه برنامه جامع پژوهشی هر گروه آموزشی مجری دوره دکتری را پس از طرح و تصویب در کمیته هدفمندی‌سازی رساله‌های علوم انسانی و هنر، یک نسخه به معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارسال نماید.
 - ۵- معاون پژوهش و فناوری مسئولیت نظارت بر اجرای برنامه‌های جامع پژوهشی گروه‌ها برای دوره دکتری علوم انسانی و هنر را به عهده دارد.
 - ۶- معاون پژوهش و فناوری موسسه شیوه‌نامه تشویقی و حمایتی از رساله‌هایی که در چارچوب این آیین‌نامه مصوب شده‌اند را تهیه و اجرا نماید.
 - ۷- معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از رساله‌هایی که در حوزه علوم انسانی و هنر در چارچوب برنامه جامع تدوین تصویب شوند و به تایید معاونت پژوهش و فناوری موسسه رسیده باشند حمایت مادی و معنوی خواهد کرد.